

ОБРАЗОВАНИЕТО В ОБЛАСТ ВАРНА ПРЕЗ 2020/2021 УЧЕБНА ГОДИНА

Основните резултати от проведените от Националния статистически институт (НСИ) годишни изчерпателни изследвания, характеризиращи дейността на образователните институции, показват, че:

- През учебната 2020/2021 година в детски градини в област Варна са записани 15.3 хил. деца, или с 0.3% повече в сравнение с предходната година.
- Завършилите средно образование през 2020 г. в общообразователни и професионални училища в област Варна са съответно 1.8 и 1.3 хил. ученици.
- Записаните в различните степени на висшето образование за академичната 2020/2021 година са 23.6 хиляди.
- Към 31.12.2020 г. за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ в област Варна се обучават 727 лица, от които 86 чужди граждани.

Предучилищно образование

Към 1.12.2020 г. в област Варна функционират 99 самостоятелни детски градини с директор, или с една повече в сравнение с предходната година. В тях са записани 15.3 хил. деца, от които 7.9 хил., или 52.0%, са момчета. В сравнение с предходната година броят на децата се увеличава с 0.3%.

Обхватът на децата в това образователно ниво, изчислен чрез груповия нетен коефициент на записване¹, за учебната 2020/2021 година е 80.4%, или с 0.3 процентни пункта повече спрямо учебната 2019/2020 година.

Средният брой деца в една детска градина е 154, като за градовете е значително по-голям - 189, а за селата - 67. Една група се формира средно от 25 деца, съответно - 26 в градовете и 20 в селата.

Педагогическият персонал, зает в детските градини, е 1.4 хил., като в сравнение с предходната учебна година се увеличава с 3 души, или с 0.2%. Детските учители са 1.3 хил., или 93.8% от педагогическия персонал.

Общо образование

Към 1.10.2020 г. учебни занятия в област Варна се водят в 104 общообразователни и специални училища, като учениците в тях 39.3 хиляди. В сравнение с предходната учебна година броят на училищата се увеличава с едно. В една паралелка в общообразователните и специалните училища се обучават средно по 22 ученици.

¹ Груповият нетен коефициент на записване на децата в детските градини се изчислява в проценти като отношение на броя на децата в детските градини във възрастовата група 3 - 6 години към броя на населението в същата възрастова група.

През учебната 2019/2020 година 681 ученици от I до VII клас са напуснали общообразователните и специалните училища.

През 2020 г. основно образование в общообразователните и специалните училища са завършили 4.2 хил., а средно образование - 1.8 хил. ученици.

Учителите (вкл. директорите и заместник-директорите с преподавателска заетост) в общообразователните и специалните училища през учебната 2020/2021 година са 3.8 хиляди.

Професионално образование и обучение

Професионалното образование и обучение в област Варна през учебната 2020/2021 година се осъществява в едно училище по изкуствата, едно спортно училище, 19 професионални гимназии и 3 професионални колежа с прием след средно образование. Общият брой на учащите в тях е 9.7 хиляди.

В професионалното образование преобладават момчетата, които са 57.6% от общия брой на учениците в тази образователна степен.

През учебната 2020/2021 година учителите (вкл. директорите и заместник-директорите с преподавателска заетост) в професионалните училища са 817.

През 2020 г. средно образование в професионалните гимназии, професионалните училища, училището по изкуствата и спортното училище в област Варна с диплома са завършили 1.3 хил. души. Степен на професионална квалификация по съответните програми е придобита от следния брой учащи:

- 87 ученици са получили втора степен професионална квалификация в професионалните гимназии и училища;
- 929 ученици са придобили трета степен професионална квалификация в професионалните училища, училището по изкуства и спортното училище в област Варна.

Висше образование

През учебната 2020/2021 година общият брой на студентите в област Варна, записани в четирите образователно-квалификационни степени „професионален бакалавър“, „бакалавър“, „магистър“ и „доктор“, е 24.3 хил., което е с 0.2 хил., или с 0.9%, по-малко в сравнение с предходната учебна година.

Образователно-квалификационна степен „професионален бакалавър“

През учебната 2020/2021 година за придобиване на образователно-квалификационна степен (ОКС) „професионален бакалавър“ в колежа, в структурата на университетите, се обучават 1 284 студенти, като спрямо предходната година техният брой намалява с 47 души, или с 3.5%.

През 2020 г. ОКС „професионален бакалавър“ са придобили 314 студенти, с един повече спрямо предходната година, или с 0.3%.

Преподавателите в коледжите, в структурата на университетите, са 41, като спрямо предходната година техният брой намалява с 3, или с 6.8%.

Образователно-квалификационна степен „бакалавър“ и „магистър“

През учебната 2020/2021 година за придобиване на ОКС „бакалавър“ и „магистър“ в университетите и специализираните висши училища в област Варна се обучават 22.3 хил. студенти, от които 47.8% са жени.

Студентите - български граждани са 19.5 хил., или 87.4% от всички студенти в университети и специализирани висши училища в област Варна, и в сравнение с предходната година техният брой намалява с 0.3 хил., или с 1.6%. Чуждестранните студенти са 2.8 хил., което е с 1.1% повече спрямо 2019/2020 учебна година.

Преподавателите в университетите и специализираните висши училища са 1.9 хил., като на основна работа са 1.5 хил., или 79.3%.

През 2020 г. ОКС „бакалавър“ в област Варна са придобили 2.5 хил. студенти, от които 1.3 хил., или 51.2% са жени. Висше образование, степен „магистър“, са завършили 1.9 хил. студенти, от които 57.2% са жени.

Образователна и научна степен „доктор“

Към 31.12.2020 г. в област Варна се обучават общо 727 докторанти, като 55.8% от тях са жени.

Чуждите граждани, обучаващи се за докторанти са 86, което е с 4.4% по-малко в сравнение с предходната година.

През 2020 г. образователна и научна степен „доктор“ са придобили 87 души, от които 51, или 58.6%, са жени.

Методологични бележки

Статистиката на образованието е изградена на базата на Регламент № 452 от 2008 г. на Европейския парламент и на Съвета относно изготвянето и развитието на статистиката на образованието и ученето през целия живот, действащата нормативна уредба на България в областта на образованието, Международната стандартна класификация на образованието (МСКО) - ревизия 2011 г. (ISCED 2011), и съпътстващите я методически ръководства.

МСКО е създадена да служи като рамка за класифициране на образователни дейности в определени програми и свързаните с тях квалификации в международно признати категории. Основните понятия и определения на ISCED са планирани да бъдат международно валидни и съпоставими в пълния обхват на образователните системи. Класификацията се основава върху три компонента: международно одобрени понятия и определения, класификационни системи и картографиране на образователни програми и свързаните с тях квалификации в страните по света. МСКО 2011 беше приета на 36-ата сесия на Генералната конференция на ЮНЕСКО, като за начало на задължителното оповестяване на статистически данни по ревизираната класификация е определена настоящата година.

Националният статистически институт провежда ежегодни изчерпателни изследвания, характеризиращи дейността на образователните институции.

Образователни институции са тези, които директно провеждат обучение по образователни програми с учащи в организирани класове (групи) на място или чрез дистанционна форма на обучение. Провежданите в тях програми водят до придобиване на степен на образование и/или степен на професионална квалификация. Неформалното образование и самостоятелното обучение не попадат в обхвата на образователната система според използваните дефиниции на МСКО 2011.

Чрез своите изследвания НСИ се стреми да установи броя на учащите в системата на образованието към определена дата на наблюдение. На тази основа се изчислява международно възприетият показател „степен на участие на населението в образователната система“ като относителен дял на записаните ученици от определена възрастова група към броя на постоянното население на страната от същата възрастова група.

Повече информация и данни за статистиката на образованието могат да бъдат намерени на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg>), раздел „Образование и учене през целия живот“, както и в информационна система „Инфостат“ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=42).